

Ruszył krajowy program magazynowania CO₂

W dniu 14 listopada 2008 r. w Państwowym Instytucie Geologicznym w Warszawie odbyło się inauguracyjne spotkanie Konsorcjum Naukowego ds. Realizacji Krajowego Programu *Rozpoznanie formacji i struktur do bezpiecznego geologicznego składowania CO₂ wraz z ich programem monitorowania*. Program ten, finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, został uruchomiony przez Ministerstwo Środowiska w odpowiedzi na potrzeby gospodarki narodowej, która w przyszłości może stanąć przed koniecznością użycia technologii geologicznej sekwestracji CO₂ na skalę przemysłową. Do tego konieczne jest rozpoznanie struktur umożliwiających bezpieczne magazynowanie dużych ilości CO₂ oraz przetestowanie nowej technologii w instalacjach demonstracyjnych.

W celu realizacji projektu Ministerstwo Środowiska powołało konsorcjum naukowe, do którego należą:

- Państwowy Instytut Geologiczny (PIG) — lider projektu;
- Akademia Górniczo-Hutnicza (AGH);
- Główny Instytut Górnictwa (GIG);
- Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN (IGSMiE PAN);
- Instytut Nafty i Gazu (INiG);
- Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych (PBG).

Bieżące zadania projektu będzie koordynował Komitet Programowy w składzie:

- Adam Wójcicki (PIG) — koordynator projektu;
- Jan Wachowicz (GIG);
- Wojciech Górecki (AGH);
- Stanisław Nagy (AGH);
- Radosław Tarkowski (IGSMiE PAN);
- Jan Lubaś (INiG);
- Tomasz Bąk (PBG);

Za strategię, wykonawstwo i finansowanie prac będzie odpowiedzialny Komitet Sterujący w składzie:

- Jerzy Nawrocki (PIG) — przewodniczący;
- Józef Dubiński (GIG);

- Jakub Siemek (AGH);
- Radosław Tarkowski (IGSMiE);
- Jan Lubaś (INiG);
- Tomasz Czerwiński (PBG).

Spotkanie inauguracyjne było poświęcone prezentacji projektu oraz obradom Komitetu Programowego i Komitetu Sterującego.

W ramach przedsięwzięcia, zaplanowanego na najbliższe cztery lata, przewidziano współpracę zarówno z partnerami przemysłowymi (firmami energetycznymi i naftowymi, w szczególności z podmiotami realizującymi w ramach Programu Flagowego UE projekty instalacji energetycznych o obniżonej emisji CO₂), jak i z zagranicznymi partnerami badawczymi, w tym zwłaszcza europejskimi służbami geologicznymi.

Prace mają charakter badawczo-rozwojowy. Ich wynikiem będzie wskazanie potencjalnych składowisk CO₂, spełniających zarówno kryteria geologiczno-złożowe i wykonalności, jak i wymogi bezpieczeństwa określone w projekcie dyrektywy unijnej w sprawie geologicznego składowania CO₂. Dla wybranych pięciu składowisk zostanie opracowany program monitoringu środowiska przed rozpoczęciem składowania gazu oraz założenia monitoringu w czasie eksploatacji składowiska i po jej zakończeniu.

W Polsce za struktury odpowiednie do przyszłego składowania dwutlenku węgla uznano:

- silnie zasolone, głębokie poziomy wodonośne (mają największy potencjał i jak dotąd są bezużyteczne dla człowieka);
- wyeksploatowane złoża ropy naftowej i gazu ziemnego (tu istnieje możliwość wspomaganie wydobycia ropy — technologia *Enhanced Oil Recovery*, ewentualnie też wspomaganie wydobycia gazu ziemnego);
- głębokie, nieeksploatowane pokłady węgla (w niektórych przypadkach będzie możliwe wspomaganie wydobycia metanu — technologia *Enhanced Coal-bed Methane*).

Adam Wójcicki